

پنجاه هفت

آغاز یک انقلاب است...

ماهنامه‌ی تحلیلی-تبیینی پنجاه و هفت
mag57.ir

پنجاه هفت ماه

نشریه تحلیلی-تبیینی-۵۷ / شماره ۱۴ / اردیبهشت ۹۵

صاحب امتیاز: قرارگاه شهیدباقری سازمان بسیج دانشجویی کشور
مدیرمسئول: داود گودرزی
جانشین مدیرمسئول: صادق احمدی
سر دبیر: محمدحسن صادق پور

تحریریه:

پوریا فرجی، سید بهزاد بقایی، وحید عزیزی
سید طاهر جلالی، امیر امیری فرد، مسعود صباغی

مدیر هنری:

علی کاکادزفولی

ناظر چاپ:

مرتضی گنجی

چاپ:

چاپخانه روزنامه جوان

پایگاه اینترنتی: mag57.ir

پست الکترونیک: 57magz@gmail.com

نشانی:

تهران، خیابان آیت الله طالقانی، جنب مترو طالقانی،
مجتمع فرهنگی ۱۳ آبان، ساختمان شهید باقری

تلفن:

۰۲۱۸۸۳۸۱۵۵۶

■ مطالب نشریه بازتاب نظرات نویسندگان آن ها می باشد.

■ استفاده از مطالب ماهنامه ۵۷ با ذکر منبع مجاز است.

■ پنجاه و هفت مشتاق نظرات، مطالب و یادداشت های تولیدی

شما جهت انعکاس در شماره های بعد می باشد.

اقتصاد مقاومتی در پسابر جام / ۳۹

کتاب نئوکینزی ها جایگزین الگوی اسلامی پیشرفت
چه تفکری به جای اقتصاد مقاومتی برنامه ششم را تدوین کرده است؟ / ۴۰

اقتصاد نامقاومتی اعتدال

۲۰ مصداق از عملکرد معیار اقتصاد مقاومتی در دولت یازدهم / ۴۲

نهادسازی برای تحقق اقتصاد مقاومتی / ۴۵

دولتمردان به تولید کنندگان حسادت می کنند
گفت و گو با امیر سیاح / ۴۶

دوگانه استکبار ستیزی - سازش در اقتصاد ایران
نقدی بر فلسفه اقتصادی حاکم بر دولت یازدهم / ۵۰

وقتی وزیر بودم هیچ کس لیست اموال مرا بررسی نکرد
گفت و گو با مسعود پزشکیان / ۵۲

فساد گلوگاه اصلی اقتصاد

راهکارهای فسادستیزی به عنوان یکی از مولفه های اقتصاد مقاومتی / ۵۶

مبارزه عملی با فساد نیازمند ستادهای مردم نهاد
گفت و گو با احمد توکلی / ۵۸

سنگرهای بدون «مصطفی»

گفت و گو با مرتضی فیروزآبادی / ۶۲

کاش غربی می شدیم!

گفت و گو با محمود کریمی / ۶۶

جزوه هایی برای کلاس اقتصاد

معرفی منابعی برای «اقتصاد مقاومتی خوانی» / ۷۰

اساتیدی برای کلاس اقتصاد

اساتید شاخص در حوزه اقتصاد مقاومتی / ۷۲

از «سنجش نبض بازار تهران» تا «راهیان باطعم مقاومتی»
گزارشی از ابتکارهای دانشجویی درباره اقتصاد مقاومتی / ۷۴

مامی توانیم!

پیشنهادات اقدام و عمل اقتصاد مقاومتی برای گروه های جهادی / ۷۶

در اینستاگرام چه می گذرد؟

گزیده شبکه های اجتماعی / ۷۸

لغو «رژیم» عبرت بزرگ تاریخ برای دولتمردان امروز

به بهانه سالگرد صدور فتوای تحریم توتون و تنباکو / ۶

از دانشگاه ها چه خبر؟

گزارش دانشگاه های کشور / ۸

در جنگ فرهنگی نیازمند «قاسم سلیمانی» ها هستیم

گفت و گو با سردار بدالله جوانی / ۱۰

دوم خرداد یادگفتمان سوم خرداد

۷۶ تا دوم خرداد / ۱۳

اندیشه مطهر «ایدئولوژی ساز» است

گفت و گو با مسعود صلواتی زاده / ۱۶

تهدیدز دایی از اقتصاد

چیستی اقتصاد مقاومتی در فرمایشات رهبر معظم انقلاب / ۱۸

باید اصلاحات اقتصادی ایران را غربی کنیم

اقرار اندیشکده های غربی به کلیدی بودن مفهوم اقتصاد مقاومتی در ایران / ۲۰

برای تحقق اقتصاد مقاومتی چه منابعی داریم؟ / ۲۲

اقتصادمان عاریتی است یا مقاومتی؟

مقایسه مؤلفه های اقتصادی در دو رویکرد / ۲۴

جبهه های نبرد عملیات اقتصاد مقاومت

راهکارهای عملی برای تحقق شعار سال / ۲۸

سیاست های اقتصاد مقاومتی

اینفوگرافیک / ۳۰

اقتصاد مقاومتی در ۷ پرده

یک اقتصاد مقاومتی چه ویژگی هایی دارد؟ / ۳۲

مجلس قوانین زائد را حذف کند اقتصاد مقاوم می شود

گفت و گو با داود محمدی / ۳۴

نمایندگان مجلس شهوت وزیر شدن دارند!

گفت و گو با عادل پیغامی / ۳۶

روایت فیروزآبادی از «ایتان» در گفت و گو با ۵۷ سنگرهای بدون «مصطفی»

یکی از نهادهای پژوهشی موفق در زمینه پژوهش، پیگیری و مطالبه‌گری مسائل اقتصاد مقاومتی، مرکز ایتان است. ایتان که مخفف واژه (Iran Think thanks Network) یا شبکه‌کانون‌های تفکر ایران است، مشتمل از کارگروه‌های مختلفی است که در زمینه‌های گوناگون بانک، بورس، مسکن، کشاورزی و... به بررسی و آسیب‌شناسی مسائل کشور و ارائه راهکارهای عملیاتی می‌پردازند. برای معرفی بیشتر این مرکز با مرتضی فیروزآبادی به گفت و گو نشستیم. مدیرعامل ۳۵ ساله ایتان، دانشجوی دکتری اقتصاد آموزش عالی دانشگاه تهران است که در دوران دانشجویی دبیر جنبش عدالتخواه بوده است. او از سال ۸۶ وارد مجموعه‌ی ایتان شده و از سال ۹۰ تاکنون مسئول این مجموعه است. فیروزآبادی البته در سال‌های ۹۳ و نیمی از سال ۹۴ هم معاون علمی سازمان بسیج دانشجویی بوده است.

آن تصمیم درست بگیریم و بعد آن تصمیم درست را درست اجرا کنیم. برداشت ما این است که بسیاری از مسائل کشور، در تشخیص و تصمیم‌دچار اشکال است. یعنی ما در بسیاری از مسائل، مسائل را خوب تشخیص نمی‌دهیم که این مسئله اصلاً چه چیزی است، بیماری چیست، مشکل چیست. بعد هم به تبع آن تصمیم خوبی برایش نمی‌گیریم. حالا البته یک جاهایی هم در اجرا می‌لنگیم، اما آن وزن تشخیص و تصمیم، وزن پر رنگی است. لذا همین الان که می‌بینید، بالاخره کشور مسائل اقتصادی دارد، یکی تحلیل می‌کند که ریشه آن تحریم هاست، یکی تحلیل می‌کند که ریشه اش چیز دیگری است. ما در همه مسائل کشور این چالش را داریم که تشخیص

هم به آن مبتلا بودیم. نقد و بررسی کردند که چقدر و چه نوعی نیاز داریم. مسائل مربوط به سیاست صنعتی کشور در آن مقطع؛ تقریباً سال‌های ۸۱، ۸۲ و ۸۳ که سیاست‌های صنعتی کشور چه می‌شود؟ این دسته موضوعاتی که مسائل و راهبرد‌های کلان کشور محسوب می‌شود، در آن مقاطع مورد بررسی قرار گرفتند.

نگاه خاص ایتان به مسائل و مشکلات کشور چیست؟

معتقدیم که اگر ما در کشور یک ناکارآمدی می‌بینیم، این ناکارآمدی ممکن است در سه سطح باشد، یعنی برای حل آن باید سه کار را انجام دهیم. تشخیص درست بدهیم، برای

«ایتان» چه زمانی و بر اساس چه دغدغه‌ای تشکیل شد؟

ایتان در حواشی سال ۷۹ تشکیل شد، یعنی یک قدمت ۱۶ ساله دارد. روزی که ایتان تشکیل شد، مسئله مهم کشور در آن ایام (دوره اصلاحات) دعوای سیاسی بود و برداشت دوستان این بوده که در این دعوای سیاسی، مسائل اصلی کشور که مستقل از جریان‌های سیاسی است، دارد گم می‌شود. مسائلی مثل علم و فناوری در آن مقطع، به عنوان مسئله مهم و بعد هم مسائل دیگر، این‌ها به حاشیه می‌روند. لذا بر این اساس مجموعه ایتان در آن مقطع تشکیل می‌شود. در آن زمان موضوعاتی مثل خرید هواپیما را هم پیگیری کردند که حالا هم به آن مبتلا هستیم، آن زمان

است که کار می‌کنند. در موضوعات مسکن، کشاورزی، صنعت، سلامت، آموزش و پرورش، فناوری‌های نرم، جمعیت، انرژی و دیپلماسی اقتصادی، کار می‌کنیم. در هر کدام از این‌ها موضوعاتی را پیش برده ایم؛ مثلاً ما به طور مشخص در نقشه جامع علمی ورود مختصری داشتیم، بیشتر از آن بعداً در قالب قراردادهایی درباره شاخص‌های ارزیابی نقشه، اقدامات و اولویت‌های نقشه و مسائلی از این دست با ستاد نقشه همکاری کردیم. در تدوین سند نخبگان و اجرایی سازی سند، مشارکت کردیم. در پیگیری و اجرای سند تحول آموزش و پرورش هم به همین شکل. در وزارت نفت الان محورهایی را پیگیری می‌کنیم که آن موردی که می‌شود به عنوان پروژه نام برد، موضوع ساخت داخل است که چگونه از ظرفیت‌های داخلی کشور در نفت استفاده بشود. خوب این یک کار تحقیقاتی بوده است که پیگیری کرده ایم و داریم آن را انجام می‌دهیم تا به ثمر برسانیم. در موضوعات کشاورزی به همین ترتیب؛ از موضوع ریزگرد که ما با آن مواجه هستیم، موضوع مدیریت آب و... که این‌ها موضوعات مورد مطالعه و کار هست و کلان اقتصاد مقاومتی که الان اولویت مهم کشور ما است. اینکه منظومه‌ای از اقدامات اقتصاد مقاومتی را احصاء کنیم و به دستگاه‌های مسئول بدهیم، جزء پروژه‌های مهم ما بوده است که برای یکی از دستگاه‌های کشور انجام داده ایم و بعد هم شاخص‌هایش را در آورده ایم؛ شاخص‌های اقتصاد مقاومتی بر اساس سیاست‌های کلی که آقا ابلاغ کردند، آن را هم با یکی از دستگاه‌ها انجام دادیم.

سوازی از این که چه دولتی بر سر کار است، شما در واقع یک حالت اتاق فکر دولت‌ها را بر عهده دارید. برای حل مسائل و مشکلات کشور، مثلاً موضوع مسکن، چطور می‌شود که شما اتاق فکر هستی‌داری از این دولت به آن دولت، راهکارها و راه حل‌ها صد و هشتاد درجه با هم متفاوتند؟

ما اتفاق فکر به معنای این که دولت گفته باشد برای من فکر کنید که نیستیم! ما خودمان فکر می‌کنیم. بعد باید برای این فرمان تلاش کنیم. البته درست است که دولت‌ها متفاوتند، اما بالاخره در یک دولت تلاش ما برای موضوع مسکن جلو می‌رود و مثلاً می‌شود مسکن مهر، در یک دولت دیگر نمی‌شود حوزه مسکن را جلو برد، دولت ورودی ندارد، پذیرش ندارد. ولی ممکن است که کشاورزی جلو برود، مثلاً در کشاورزی اعتقاد وجود داشته باشد، پذیرش آن را داشته باشند. مثلاً در خودکفایی، مبنای و مفاهیم یکی باشد و این کارها با هم جلو برود.

* نقش ایاتان در شکل‌گیری گفتمان اقتصاد مقاومتی چه بوده است؟ بعضی از ایاتانی‌ها این مرکز را جزو مجموعه‌های پیشرو در این زمینه می‌دانند. ببینید ما قبل از این که گفتمان اقتصاد مقاومتی شکل

به عنوان بچه‌های دغدغه‌مند حزب الهی، باید تلاش کنیم که هر کسی بر روی یک مسئله مهم و اساسی کشور متمرکز بشود و آن مسئله را پیگیری کند. مثالی که من زدم، عرض کردم که کشور مشکلاتی دارد که ما به هر کدام از آن‌ها می‌توانیم بگوییم «سنگرهای بدون مصطفی»؛ یک سنگر بدون مصطفی احمدی‌روشن که یک نفری باید عمرش را بگذارد، وقتش را بگذرد، مانند شهید احمدی‌روشن با جانفش برود و آن سنگر را «با مصطفی» کند و پیگیری بشود

چقدر تعداد نیروهای انسانی که با شما همکاری می‌کنند؟

ما الان مستقیم با انواع و اقسام همکاری‌هایی که داریم نزدیک به شصت نفر. این افراد در چهارده-پانزده محور سازماندهی می‌شوند.

ایاتان با حمایت چه نهادی فعالیت‌هایش را انجام می‌دهد؟ و هزینه‌هایش را از چه راهی تامین می‌کند؟

ما این‌جا بیشترین کارمان را با مجموعه‌های علمی دولت‌ها و برخی نهادهای غیردولتی مثل مجلس انجام می‌دهیم. البته همکاری ما با همه این‌ها، عموماً جنس پروژه دارد. یعنی ما با این‌ها قرارداد می‌بندیم و در قالب قرارداد کار انجام می‌دهیم. بنابراین بعضی از این تعاملات ما پررنگ تر و بعضی کم‌رنگ‌ترند. جنس کار ما از جنس قراردادی با مجموعه‌های دیگر است.

در طول سالیان فعالیت ایاتان، چه پروژه‌ها و خروجی‌هایی صورت گرفته است؟

ببینید الان که ما درباره ایاتان صحبت می‌کنیم، ایاتان تقریباً در همه حوزه‌های اقتصاد، صاحب مجموعه و گروه‌هایی

درستی از مسئله داده بشود و بعد از آن تصمیم درستی گرفته بشود. ایاتانی‌ها فکر می‌کنند که سطح تشخیص و تصمیم خیلی مهم هست. باید بچه‌ها روی تشخیص و تصمیم تمرکز کنند بویژه کسانی که برای کشور دغدغه دارند، برای انقلاب دغدغه دارند و فکر می‌کنند که باید آرمان‌های انقلاب را پیگیری کنند، باید روی سطح تشخیص و تصمیم متمرکز شوند. همین الان چقدر از کانون‌هایی که مثل ما دارند بر روی سطوح تشخیص و تصمیم فکر می‌کنند، حزب الهی و با دغدغه‌های حزب الهی‌ها نسبت به مسائل کشورند؟ خیلی اندکند. این جبهه خالی است، برای همین هم باید به این جبهه توجه ویژه کرد. بنابراین یک وجه بچه‌های ما این است؛ یعنی به مسائل مهم کشور، با نگاه کلان و سیاست‌گذاری توجه می‌کنند. یعنی با این نگاه که فرض می‌کنند یک مسئول کشوری بخواهد این مسئله را حل بکند. فرض این نیست که ما خودمان آستین بالا بزنیم و برویم آن را حل کنیم، فرض این است که یک مسئول کشور می‌خواهد این را حل بکند، مثلاً مسئولی داریم که میخواهد مثلاً مسئله مسکن را حل کند؛ برود چه کار کند؟ ممکن است جوابش این باشد که برود مسکن مهر بگیرد، ممکن است جوابش این باشد که یک وام را به شکل خاصی بدهد، هر جوابی ممکن است به آن داده بشود. ما این‌جا مشغول این هستیم که به مسئله‌ها به این شکل نگاه کنیم و این جواب‌ها را برای آن بدهیم.

یکی دیگر هم این بوده است که فرض نکردیم که اگر ما به مسئله‌ای فکر کردیم و برای آن راه حلی پیدا کردیم، بعد این‌جا بنشینیم و بگوییم یا ایها الناس بیاید راه حل ما را گوش کنید. معمولاً این کار را نمی‌کنیم؛ ما به دنبال راه حل‌مان می‌دویم. می‌رویم مثل «طیب دوار طبه». از این مسئول به آن مسئول، از این نهاد به آن نهاد، به هر جایی که فکر می‌کنیم به حرف ما گوش کند و به حرف ما توجه کند، می‌رویم و سعی می‌کنیم در آن‌جا ورود کنیم و با آن‌ها حرف بزنیم، تبیین کنیم، قانع کنیم تا مسئله پیش برود. بنابراین ما به دنبال حرف‌مان هم می‌دویم.

توجه سوم مان هم این بوده است که مسائل کشور مستقل از جریان‌های سیاسی است. البته این نتیجه‌ی کار است. یعنی این کشور یک سری مسائل ریشه‌ای دارد که این مسائل ریشه‌ای نه در این جریان و نه در آن جریان و نه در دیگری است که کار سیاسی می‌کنند مورد توجه واقع نمی‌شود. چه آن جریان بر سر کار باشد و چه این جریان بر سر کار باشد باید افرادی باشند که به این مسئله فکر کنند و برای آن راه حل ارائه دهند و اگر آن افراد نباشند، خیلی مهم نیست چه کسی بر سر کار است. چون هر کسی هم که بر سر کار باشد، باید برای مسئله فکر کرده باشد والا خیلی نمی‌تواند برای آن مسئله کاری انجام بدهد. معمولاً هم فکر نکردند بنابراین مجبور است کارهای دم‌دستی انجام بدهد یا الگوهای وارداتی را تقلید کند. این هم از جمله نگاه‌های ماست.

هیچ مشکلی را از کشور حل نمی کند. موقعی که کار کشور به یک نقطه ای رسید، پیش رفت و مسئله حل شد، آن وقت کشور پیشرفت می کند. این، یک خط گفتمانی است که مسئله اول ما در فضای دانشگاه می باشد، همین مسئله های اقتصادی و مسائلی از این دست.

برای خود ما توسعه موضوعات مان خیلی مهم است و مهم تر تعمیق موضوعات مان است. یعنی ما باید موضوعات مان را از نظر پژوهشی، تجربیات داخلی، خارجی، از پیشنهاد تا عرصه ی اجرا عمق بدهیم. بالاخره الان دایره موضوعات ما خیلی زیاد است، شاید اگر بشماریم، پنجاه- شصت محور الان دارد کار می شود که این ها وزن های متفاوتی دارد و باید همه عمیق شود و مهم تر از عمیق شدن این است که همه در کشور به ثمر برسند. یعنی برنامه ما این است که بالاخره اگر ما روی یک موضوع تصمیم گرفتیم که مثلا فرض کنید خط پالایشگاه سازی در کشور شکل بگیرد و راه بیفتد، این فکر باید به ثمر برسد، نباید در حد مطالعه باقی بماند، حتی در گفتمان هم نباید باقی بماند، باید به اقدام و عمل برسد. ما باید پیگیری کنیم که برسد. یعنی نقش بچه های ما در اقدام و عمل این است که پیگیری کنند که آن اقدام و عمل در کشور محقق شود. این جهت دوم بحث. غیر از جهت اول بحث که گفتمانی است و جهت دومی که تعمیق است، جهت سوم آن این است که به ثمر برسد و جهت چهارم این است که با توجه به محدودیت هایی که

بدون هیچ تجربه ای و حتی بدون این که آن علم دانشگاهی اش خیلی به دردش بخورد، بتواند در یک مجموعه ای به گونه ای آموزش ببیند، به گونه ای توانمند بشود که در مسائل کشور به درستی و با تشخیص و تحلیل درست نقش آفرینی کند. این یک فرایند است، این یک تکنولوژی است که چگونه آدم می تواند این فرایند را اجرا کند؟ خوب ببینید، این مسئله در این جا بوده است.

الان مسئله اصلی که ما داریم به دنبال آن می رویم یکی حرف روز اول تشکیل ایثار است، یعنی به عنوان بچه های دغدغه مند حزب اللهی، باید تلاش کنیم که هر کسی بر روی یک مسئله مهم و اساسی کشور متمرکز بشود و آن مسئله را پیگیری کند. مثالی که من زدم، عرض کردم که کشور مشکلاتی دارد که ما به هر کدام از آن ها می توانیم بگوییم «سنگر های بدون مصطفی»؛ یک سنگر بدون مصطفی احمدی روشن که یک نفری باید عمرش را بگذارد، وقتش را بگذرد، مانند شهید احمدی روشن با جانش برود و آن سنگر را «با مصطفی» کند و پیگیر بشود. این فرهنگ باید در جامعه جوان ما به وجود بیاید؛ هر کسی یک کار برای یک عمر، یک سنگر برای یک عمر. این کار را حفظ کنیم، به ثمر برسانیم و می بینیم که کشور با این یک کاری که ما انجام دادیم، رفت جلو. اگر واقعا رفت جلو، برویم و دومی را انجام بدهیم. این که ما از مسئولیتی به مسئولیت دیگری ببریم، از جایی به جایی ببریم، از موضوعی به موضوعی ببریم، این

بگیرد، در اقتصاد فعال بودیم و کار کرده بودیم و مهم ترین مسئله هایی که در اقتصاد ممکن است که پیش بیاید، ما این ها را مطالعه کرده بودیم. البته این که بگوییم ما در شکل گیری گفتمان اقتصاد مقاومتی نقش داشتیم، غلط است. ما نقشی نداشتیم. گفتمان اقتصاد مقاومتی حاصل شرایط کشور بوده است و خود حضرت آقا بالاخره بر اساس یک تدبیر و تشخیص و تحریر هایی که به ایشان داده می شود این گفتمان را مطرح کردند. اما ما بعد از مطرح شدن گفتمان، برای این گفتمان خیلی کار کردیم. اولینش این بوده است که تمام حیطه های اقتصاد را در این جا سامان دادیم و برای آن نیرو پیدا کردیم و داریم کار می کنیم. در گفتمان سازی و مطالبه گری آن نقش ایفا کردیم؛ همان کاری که با بسیج یا تشکل های دیگر می کنیم، و یا کمک به رسانه ها و کلا هر چیزی که مربوط به اقتصاد مقاومتی است، در آن ها کار جدی را انجام دادیم.

با دغدغه ها و مسائل اصلی شما برای آینده

چیست؟

خب ما به هر حال مجموعه موفقی محسوب می شویم؛ به دلیل زحماتی که دوستان می کشند. این شکل از ایفای نقش جوان در اداره کشور را ما در هیچ الگوی دیگری نداریم. یعنی اگر کسی که درسش تمام می شود، مثلا لیسانسش را می گیرد، یا دانشجوی ارشد است، یک راست بتواند بیاید و

از نظر دیگران یک گروه دانشجویی بود. امروز یک مجموعه تصمیم‌ساز جدی محسوب می‌شود. این استقامت در کار است. یعنی بچه‌ها نباید زود خسته شوند، بالاخره هر کاری تا زمانی که احساس و آرزوی ماست، حرکت کردن در آن برای ما آسان است. در کوه چند قدم اول را که شما برداشتید و از آرزو درآمدید، جدی شد، خسته می‌شوید. در ابتدا بالاخره هیجان و احساس و بچه‌ها با هم برویم... بالاخره صد متر، دویست متر که شما بالا می‌روید، دیگر متفاوت می‌شود. آن کسی که بایستد تا پایان کار و بالا برود، به قله می‌رسد؛ این رمز اصلی است. حالا مشکلات دیگر هم دارد، این کارها مشکل تامین مالی دارد، مشکل حقوقی دارد... این‌ها بالاخره حل می‌شود، همان طور که ما حل کردیم، بقیه هم حل می‌کنند.

اگر الان مسئول بسیج دانشجویی یک دانشگاه بودید ناظر بر اینکه این شعار سال را تحقق بدهید، چه کار و اقدامی انجام می‌دادید؟

اقدام بسیج دانشجویی مطالبه و گفت‌وگو است. زمانی ما در بسیج دانشجویی یک دانشگاه کارنامه موفق داریم که اگر از بچه‌های آن دانشگاه درباره اقتصاد مقاومتی سوال کردیم، بچه‌ها قبول داشته باشند، درست فهمیده باشند و اعتقاد داشته باشند. هر چقدر این گونه بود، کارنامه ما در گفت‌وگو سازی اقتصاد مقاومتی جلوتر است. مثلاً اگر دانشجویان دانشگاهی مثل دانشگاه‌های تهران، شریف و امیرکبیر باورشان در اقتصاد مقاومتی افزایش پیدا کند، آن زمان می‌گوییم بسیج درست کار کرده است. اگر یک موضوعی را در کشور مطالعه کردیم و منتج به اثر شد، یعنی مسئول شنید؛ مطالبه دقیق، علمی، عمیق و با روش درست، نه از جنس مطالبه‌هایی که انجام می‌دهیم که خودمان را راضی کنیم که اعتراض کردیم- و منتج شد به واکنش مسئول، تغییر در تصمیم مسئول، به مطالبه دیگران از مسئول و او را حرکت داد به سمتی که یک کاری را اصلاح کند، حتماً بسیج دانشجویی خوب عمل کرده است. مصادیق اقدام و عمل بسیج دانشجویی در دانشگاه‌ها الان این‌هاست.

وقتی بچه‌ها بزرگ‌تر بشوند، وقتی دانشجوی تحصیلات تکمیلی بشوند، وقتی فارغ‌التحصیل بشوند، مسیرشان عوض می‌شود. آن وقت باید مثل ما بیایند و بگویند که آقا ما این را از این‌جا برداشتیم و این‌جا گذاشتیم. اما وقتی که در دانشگاه و در بسیج هستند، از بسیج این دو اقدام خواسته شده است؛ یعنی اقدام و عمل، این دو کار می‌شود. حالا اردو‌های جهادی هم جزء اقدام و عمل است، ولی این دو کار پر رنگ‌تر و جدی‌تر است. ■

دانشجویان، واقعاً چقدر امکان‌پذیر است؟ سخت هست، ولی شدنی هم هست.

■ شما خودتان در آن اوایل مشکلاتی نداشتید؟
داشتیم، الان هم مشکلاتی داریم. ببینید از نظر شدنی بودن، هر کاری که انسان پای آن بایستد، شدنی است. وقتی انسان به فضا رفته است و توانسته است که به فضا برود، یعنی هر کاری را می‌تواند انجام دهد. شدنی هست، نیازمندی‌های آن چیست؟ یک سری نیازمندی‌های ذاتی آن آدم است. یعنی یک کار احساسی و اجرایی نیست، یک کار فنی نیست. یک کار جدی است. بچه‌ها خواهند این کار را انجام دهند، باید یک مقدار تحلیلی باشند، یک مقدار فکری باشند، یک مقدار تشکیلاتی باشند. بالاخره یک بچه سطح بالایی می‌تواند این کار را جلو ببرد. خودش باید بداند که می‌تواند یا نه، هر کسی نسبت به خودش شناخت دارد. ما می‌توانیم بگوییم بالاخره این کار یک کار این‌چنینی است، تحلیلی است، آدم در آن نیاز به زوایای مختلف دارد، اقتصادی که فکر می‌کند باید حواسش به بینش سیاسی، فرهنگی و اجتماعی هم باشد. رابطه با فضای علمی و غیره بتواند فکر کند، خلاقیت داشته باشد، مسیر راه حل غرب و شرق و دیگران نشود و متفاوت فکر کند. این ویژگی‌هایی است که خود بچه‌ها باید تشخیص بدهند.

بعد از آن، مولفه موفقیت، مشورت و تعامل است. یعنی اگر ما این‌جا هستیم و ده-پانزده سال و تقریباً شانزده سال تجربه داریم و دیگرانی هم در کشور هستند که ممکن است شبیه ما کار کرده باشند، از تجربیات آن‌ها استفاده کنید. ما خودمان کمک فکری می‌کنیم به هر کسی که بخواهد، دیگران هم حتی انجام می‌دهند. این مسئله دوش است، یعنی باید از تجربیات استفاده بکنند تا بتوانند. مسئله سومش که مسئله اصلی است، استقامت این کار است. یعنی با شش ماه و یک سال و نشد و این‌ها، شکل نمی‌گیرد. این‌جا هم اگر می‌بینید، این‌جا بالاخره مانده‌اند و در آن استقامت انجام شده است که ما الان به این نقطه رسیدیم تا این پانزده-شانزده سال. والا اینان هم روز اول که تشکیل شد،

اگر یک موضوعی را در کشور مطالعه کردیم و منتج به اثر شد، یعنی مسئول شنید؛ مطالبه دقیق، علمی، عمیق و با روش درست، - نه از جنس مطالبه‌هایی که انجام می‌دهیم که خودمان را راضی کنیم که اعتراض کردیم- و منتج شد به واکنش مسئول، تغییر در تصمیم مسئول، به مطالبه دیگران از مسئول و او را حرکت داد به سمتی که یک کاری را اصلاح کند، حتماً بسیج دانشجویی خوب عمل کرده است

هست اگر امکانی برای توسعه وجود داشته باشد، خلاهای موضوعی را پر کنیم. خوب بعضی از موضوعات هست که ما کمتر روی آن کار کرده‌ایم، موضوعاتی که مهم هستند که حالا یا نیرو پیدا نشده است یا فرض کنید، توان ما نبوده است و هر چیز دیگری مثلاً نظام اداری که ابر مسئله اقتصادی کشور است. خوب ما این را کار نکرده‌ایم و اگر روزی نیروی خوبی پیدا شود و ما هم توانش را داشته باشیم، توسعه در این مشکلات به حدی که بشود مدیریت کرد هم ارزشمند است.

با وجود این که می‌دانم شاید برای ایتان خوشایند نباشد، می‌خواهم خاطره یا توصیه‌ای از دیدار مقام معظم رهبری با ایتان برای خوانندگان بازگو کنید.

همانطور که می‌گویید من معتقدم این نقل‌های غیر رسمی پدیده مناسبی نیست. به هر حال حضرت آقا ده‌ها توصیه علنی دارند که برای راهنمایی ما کافی است و نیازی به استنادات غیر رسمی نیست. اصرار می‌فرمایید؛ ما در یکی دو دیدار که خدمت آقا گزارش فعالیت‌های مجموعه را دادیم، ما همین روال را خدمت ایشان عرض کردیم که مجموعه ما تولید فکر می‌کند، تصمیم‌گیری می‌کند و بعد پیگیری تصمیم را انجام می‌دهد. ایشان روی پیگیری تصمیم در هر دو دیدار به ما تاکید کردند و گفتند در انقلاب هر نقطه‌ای به نتیجه رسید، خود انقلاب و هر کاری بعد از انقلاب به نتیجه رسیده است، برای این است که عده‌ای از افراد استقامت کردند، ایستادند پای یک موضوعی، حتی اگر صد بار زمین خوردند، بلند شدند و راه را ادامه دادند تا آن کار به نتیجه رسید. این به نظرم توصیه خیلی خوبی است که ایشان به ما و مجموعه دوستان کردند.

آیا این امکان برای دانشجویانی که تمایل به همکاری با مجموعه ایتان داشته باشند وجود دارد؟

ما این‌جا علاقه مندییم که بچه‌ها شکل کار و مدل کار ما را یاد بگیرند و هر کس خودش برود و کار کند. یعنی این کار به این شکل بهتر در کشور توسعه پیدا می‌کند تا این که به این‌جا بیاید. بالاخره با این حجم انبوه آدم‌ها، طبیعتاً نمی‌توانیم همه را به این‌جا بیاوریم. برای این‌جا به طور معمول ما از بچه‌ها رزومه دریافت می‌کنیم، رزومه را بررسی می‌کنیم. در رزومه برای ما چند مولفه مهم است؛ یکی قدرت تحلیلی بچه‌ها است، چون جنس این کار تحلیل است، یکی توان تشکیلاتی بچه‌هاست، یکی سلامت شخصیتی و ویژگی‌های شخصیتی آن‌هاست. بحث دیگر مصاحبه‌های کاری است که با هم انجام می‌دهیم و بعد با هم یک همکاری آزمایشی می‌کنیم. نتیجه را همکاری آزمایشی تعیین می‌کند که مراحل بعدی همکاری مان با هم به چه شکل باشد. یعنی فرایند ما الان با دوستان به این شکل است.

تشکیل مراکز مشابه و موازی ایتان توسط